

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

สิทธิของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย
แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559)

คุณรู้หรือไม่?

ถ้าคุณตกเป็น “เหยื่ออาชญากรรม” โดยที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำ ความผิดหรือต้องกลายเป็น “แพะ” ติดคุกทั้ง ๆ ที่คุณไม่มีความผิด คุณสามารถขอรับการเยียวยาจากรัฐได้ ซึ่งสิทธิที่คุณจะได้รับตามกฎหมายก็คือพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559)

แล้วทำไมรัฐต้องมาจ่ายค่าเสียหายให้เราด้วย?

คำตอบ : เพราะรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบในการคุ้มครองความปลอดภัยให้กับประชาชน

สาระสำคัญ ของพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย
แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 (และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559) คุ้มครอง
บุคคล 2 ประเภท

- 1 ผู้เสียหาย** คือ บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น โดยไม่มี
ส่วนเกี่ยวข้องสามารถขอรับค่าตอบแทนจากรัฐในกรณีดังต่อไปนี้
 - ได้รับความเจ็บทางร่างกาย จิตใจ หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากถูกทำร้ายร่างกาย
ถูกทำให้เสียชีวิต ถูกลูกหลง ถูกทำให้แท้งลูก ถูกข่มขืน ถูกกระทำอนาจาร ถูกข่มขืนใจ
ถูกหน่วงเหนี่ยว กักขัง ถูกลักทรัพย์ ถูกชิงทรัพย์ ถูกกรรโชก ถูกริดเอาทรัพย์
ถูกชิงทรัพย์ ถูกปล้นทรัพย์ หรือบุกรุก
 - ได้รับความเจ็บสาหัสหรือตาย จากการกระทำโดยประมาทของผู้อื่น
 - เด็ก คนชรา คนป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้และถูกทอดทิ้ง

- 2 **จำเลย** คือ บุคคล ซึ่งถูกพนักงานอัยการฟ้องต่อศาลว่าได้กระทำความผิดอาญา และถูกจำคุกในระหว่างพิจารณาคดี ต่อมาได้มีการถอนฟ้องหรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ยกฟ้องว่าจำเลยไม่มีความผิดหรือที่เรียกว่า **“แพะ”**

สิทธิการได้รับเงินช่วยเหลือของผู้เสียหายในคดีอาญา

กรณีทั่วไป

- ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 20,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ จ่ายตามค่าแรงขั้นต่ำของจังหวัดที่ทำงาน แต่จ่ายเป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี
- ค่าตอบแทนความเสียหายอื่น ๆ พิจารณาจ่ายเป็นเงินตามจำนวนที่คณะกรรมการพิจารณา
- ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา เช่น ค่าเยียวยาฟื้นฟูจิตใจ แต่ไม่เกิน 50,000 บาท
- ค่าห้องและค่าอาหาร ในการเข้ารับการรักษาพยาบาล จ่ายไม่เกินวันละ 1,000 บาท

สิทธิการได้รับเงินช่วยเหลือของผู้เสียหายในคดีอาญา (ต่อ)

กรณีเสียชีวิต

- ค่าตอบแทนกรณีถึงแก่ความตาย จ่ายตั้งแต่ 30,000 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท
- ค่าจัดการงานศพ จ่าย 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดู จ่ายไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่น จ่ายตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เช่น ค่าเยียวยาฟื้นฟูจิตใจให้แก่ทายาท แต่ไม่เกิน 40,000 บาท

สิทธิการได้รับเงินช่วยเหลือของจำเลยในคดีอาญา

กรณีทั่วไป

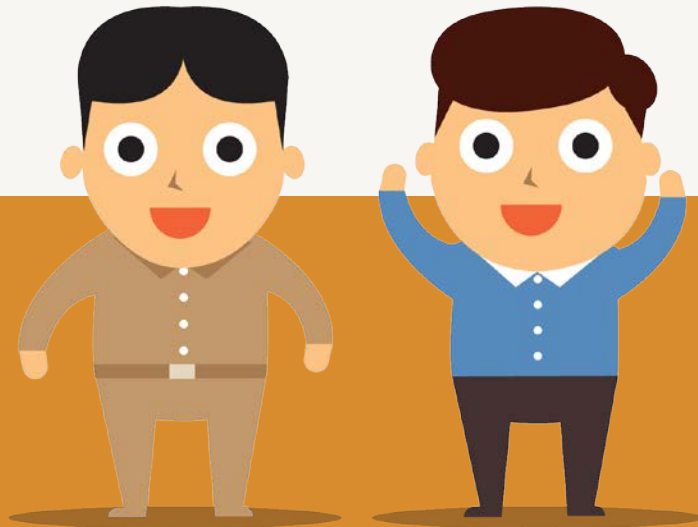
- ค่าทดแทนจากการถูกคุมขัง จ่ายอัตราวันละ 200 หรือ 500 บาท (คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กฎหมายกำหนด)
- ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 40,000 บาท ซึ่งเป็นผลมาจากการถูกดำเนินคดี
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 50,000 บาท ซึ่งเป็นผลมาจากการถูกดำเนินคดี

สิทธิการได้รับเงินช่วยเหลือของ**จำเลย**ในคดีอาญา (ต่อ)

กรณีทั่วไป (ต่อ)

- ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างถูกดำเนินคดี นับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ จ่ายตามค่าแรงขั้นต่ำของจังหวัดที่ทำงานนั้น ๆ
- ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินคดี
 - ค่าทนายความ จ่ายเท่าที่จ่ายจริงตามแต่ละประเภทคดีที่กฎหมายกำหนด
 - ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการดำเนินคดี จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30,000 บาท
- ค่าห้องและอาหารในการเข้ารับการรักษาพยาบาล จ่ายไม่เกินวันละ 1,000 บาท

สิทธิการได้รับเงินช่วยเหลือของจำเลยในคดีอาญา (ต่อ)

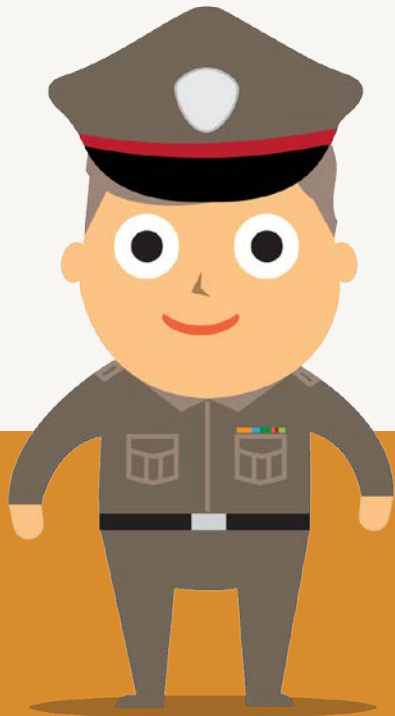
กรณีเสียชีวิต

- ค่าทดแทน จ่าย 100,000 บาท
- ค่าจัดการงานศพ จ่าย 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดู จ่ายไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่น จ่ายตามที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควร เช่น ค่าเยียวยาฟื้นฟูจิตใจให้แก่ทายาท แต่ไม่เกิน 40,000 บาท

เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่แจ้งสิทธิแก่ผู้เสียหายและจำเลย

ตำรวจ

เจ้าหน้าที่สถานีพินิจ
และคุ้มครองเด็กและเยาวชน

เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

สถานที่ยื่นเรื่องคำขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหายในคดีอาญา

- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- สำนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พื้นที่ 1-4
- คลินิกยุติธรรมในสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและสาขาทั่วประเทศ
- สถานีตำรวจทุกแห่งทั่วประเทศ
- สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

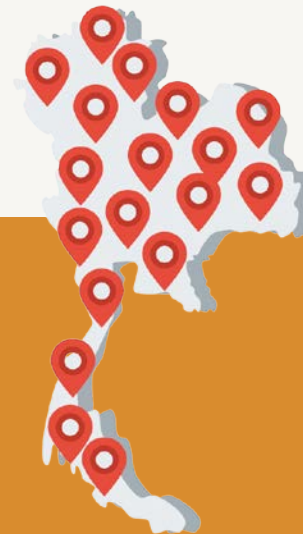
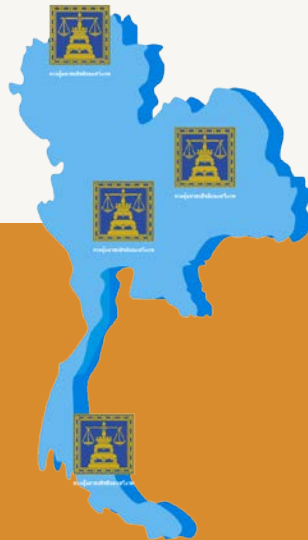
* ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รู้ถึงการกระทำผิด

พื้นที่ 1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่ 2 จังหวัดขอนแก่น

พื้นที่ 3 จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ 4 จังหวัดสงขลา

คลินิกยุติธรรม

86

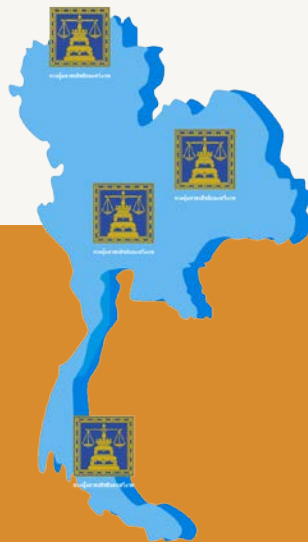
แห่งทั่วประเทศ

สถานที่ยื่นเรื่องคำขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- สำนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พื้นที่ 1-4
- คลินิกยุติธรรมในสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและสาขาทั่วประเทศ
- เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

* จำเลยต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ศาลอนุญาตให้ถอนฟ้อง หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุด

- พื้นที่ 1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- พื้นที่ 2 จังหวัดขอนแก่น
- พื้นที่ 3 จังหวัดเชียงใหม่
- พื้นที่ 4 จังหวัดสงขลา

คลินิกยุติธรรม

86

แห่งทั่วประเทศ

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่

- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
- สำนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พื้นที่ 1-4
- คลินิกยุติธรรมในสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและสาขาทั่วประเทศ
- สายด่วนคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โทร. 1111 กด 77
- Line ID : rlpdconsultation

ข้อมูลเพิ่มเติม

- www.rlpd.go.th
- www.facebook.com/RLPD.PR
- www.facebook.com/RLPD.PR.FANPAGE
- แอปพลิเคชัน RLPD Service

[ชมภาพยนตร์แอนิเมชัน](#)